

Tuchtrecht: Accountantskamer wijkt af van het EVRM

Sinds het arrest van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) uit allang vervlogen jaren betreffende tuchtrechtelijk vervolgte militairen (zaak Engel) weten we dat tuchtrecht een vorm is van strafrecht en dat derhalve de regels van het EVRM moeten worden nageleefd.

In dat licht is een recente uitspraak van de Accountantskamer van 25 juli 2014 opmerkelijk. In de tussenbeslissing op [zaak 14/19](#) stelt de Accountantskamer in rechtsoverweging 4.3: 'De onderworpenheid van een accountant aan tuchtrechtspraak brengt immers mee dat een accountant gehouden is mee te werken aan het onderzoek naar de gegrondheid van een hem betreffende klacht.' Dit kan ertoe leiden dat de accountant bescheiden (van de opdrachtgever, in dit geval) moet overleggen.

Opmerkelijk is dat de accountant op deze wijze moet meewerken aan zijn eigen veroordeling: *self-incrimination*, zoals de Amerikanen zeggen. Dat is verboden door het 5^e Amendement Grondwet, maar wordt ook in het EVRM beschouwd als ongeoorloofd in een eerlijk proces.

Probleem is dat het tuchtrecht geen aanklager kent, of het zou de beroepsorganisatie moeten zijn, maar die houdt het alleen bij vervolging als de PE-verplichting niet is nageleefd of de kwaliteitstoets onvoldoende was.

Het moge zo zijn dat tuchtrecht is bedoeld is om misslagen te beteugelen, de vervolging van die misslagen wordt overgelaten aan de toevallige klager, wel of niet geëquipeerd voor zijn taak en met niet méér bevoegdheden dan elke andere burger.

De 'oude' raden van tucht toonden nog wel enig initiatief: dossieronderzoek, soms zelf initiatief voor vervolging (AA 1987/1). Zo niet de Accountantskamer. De Accountantskamer begint elke beoordeling in een tuchtzaak met de mantra: Daarnaast stelt deze voorop dat het in een procedure als de onderhavige in beginsel aan klager is om feiten en omstandigheden te stellen en - in geval van (gemotiveerde) betwisting - aannemelijk te maken, die tot het oordeel kunnen leiden dat de betrokken accountant tuchtrechtelijk verwijtbaar heeft gehandeld.

Er zitten een paar voorbehouden in ('in beginsel', 'onderhavige'), maar tot nu toe zien we geen voorbeeld waar dit anders heeft uitgewerkt. En treedt de Accountantskamer buiten de geformuleerde klacht, dan wordt zij alsnog teruggefloten door het College van Beroep voor het bedrijfsleven.

De opstelling van de Accountantskamer in zaak 14/19 is in dit licht te begrijpen: er is geen aanklager die afgifte van documenten kan afdwingen. Maar daarmee is de stellingname nog niet te rechtvaardigen. De Accountantskamer zal zich aan het EVRM moeten houden. Als de beklagde accountant de documenten niet wil overhandigen, zal de Accountantskamer op basis van de overige bewijsvoering moeten oordelen of tuchtrechtelijke veroordeling een deugdelijke grondslag heeft. Het is niet anders.

Iets anders is of te overwegen is wel een aanklager in te stellen. Wettelijk, of door de beroepsorganisatie die daar een functie voor zou kunnen creëren.

Deel dit artikel

f in

Jan Achten is BDO- en NBA-pensionaris.

GERELATEERD

DISCUSSIE | *Opinie* | 23 december 2021

Verwijzing naar algemeen aanvaarde grondslagen is oké

Je kunt je afvragen wat het nut is van een vermelding van extra werkzaamheden. Maar als je het doet, doe het dan goed. →

MAGAZINE | 14 december 2021

Openbaar aanklager?

Om de controlerend accountant al dan niet vrij te pleiten voor de fraude bij Pels Rijcken, zou een onderzoek door een openbare tuchtrechtaanklager uitkomst kunnen... →

TUCHTRECHT | 10 december 2021

Bescherm het tuchtrecht tegen de beroepsklager

Het accountantstuchtrecht is een groot goed en verdient bescherming tegen beroepsklagers. Bij repeterende klachten mogen (moeten) accountants daarom sneller 'terugduwen'. →

MAGAZINE | 26 oktober 2021

Hoor en wederhoor

Het is altijd goed om de onderzochte (rechtspersoon) te horen en commentaar te laten geven. →

MAGAZINE | 15 september 2021

Ruim baan voor het gevoel

Ruim baan voor het wantrouwen, de intuïtie, het onderbuik- of niet-pluisgevoel. →
